

quam attendens Conc. Trid. sess. 7. can. 9. definit: *Si quis dixerit in tribus Sacramentis, Baptismo, scilicet, Confirmatione, et Ordine, non imprimi charaterem in anima, hoc est, signum quoddam spirituale et indelebile, unde ea iterari non possunt; anathema sit.*

§ VI. De caeremoniis Sacramentorum.

Quaeres 1. *Quid intelligatur per caeremonias Sacramentorum?*

Resp. Intelliguntur ritus Sacramentales, et Sacramentalia.

Quaeres 2. *Quid sint ritus Sacramentales?*

Resp. Sunt, actus externi Religionis ab Ecclesia instituti, ad decentem et devotam Sacramentorum administrationem.

Quaeres 3. *Utrum ritus Sacramentales sint utiles?*

Resp. affirm. Nam, ut decet Conc. Trid. sess. 22. cap. 5. valent ad majestatem et reverentiam mysteriis nostrae Religionis conciliandam, ad pietatem fidei promovendam, ad nutriendam eorum fidem, notitiamque mysteriorum veluti oculis subjiendam; ergo.

Quaeres 4. *Utrum liceat in Sacramentorum administratione ritus ab Ecclesia usitatos et approbatos mutare, vel omittere?*

Resp. Est peccatum mortale ex genere suo, ut definit Conc. Trid. sess. 7. can. 13. Ratio est, quia tenemur Ecclesiae in omnibus obsequi.

Quaeres 5. *Quid sint Sacramentalia?*

Resp. Sunt, quidam ritus externi, ab Ecclesia instituti et consecrati, ad quosdam effectus spirituales producendos.

Quaeres 6. *Quot sint Sacramentalia?*

Resp. Sex numerantur versu sequenti comprehensa:

Orans, tinctus, edens, confessus, dans, benedicens.

Quaeres 7. *Quinam sint Sacramentalium effectus?*

Resp. Est remissio peccatorum venialium, et interdum excitatio gratiae actualis, remissio poenae temporalis peccatis quoad culpam remissis debitae, compressio daemonis, operatio sanitatis, &c.... Dixi, interdum; quia hos effectus produciunt infallibiliter, cum Christus non promiserit illos ad praesentiam Sacramentalium operari.

DISSERTATIO II.

De Baptismo.

Nota. **A**gemus 1. de natura, materia, et forma Baptismi; 2. de ejus necessitate; 3. de ejus ministro, et subjecto; 4. de ejus effectibus, ac caeremoniis.

§ I. De natura, materia, et forma Baptismi.

Quaeres 1. *Quotuplex sit Baptismus?*

Resp. Triplex, nempe, Baptismus sanguinis, estque martyrium. Baptismus flaminis, estque votum, seu desiderium recipiendi Sacramentum Baptismi. Et Baptismus aquae, qui est primum novae legis Sacramentum, de quo hic.

Quaeres 2. *Quid sit Baptismus?*

Resp. Definitur, *Sacramentum, a Christo institutum, ad spiritualem hominis regenerationem, per exteriorem corporis abluionem, factam aqua sub praescripta verborum forma.*

Quaeres 3. *Quandonam institutum fuerit Sacramentum Baptismi?*

Resp. Probabilius est institutum fuisse ante passio-

nem; nam, Joan. 3. *Venit Jesus, et discipuli ejus in Judeam, . . . et baptizabat, nimirum per Apostolos, ut dicitur cap. 4. quamquam Jesus non baptizaret, sed discipuli ejus.* Atqui baptismus ille non erat Joannis, sed is de quo, *eodem capit. 3.* dicitur: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu Sancto, &c.*

Quaeres 4. *Quaenam sit materia remota Baptismi?*

Resp. Est omnis aqua naturalis, et proprie dicta, Joann. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu Sancto, non potest introire in regnum Dei.* Hinc nec aqua artificialis ex rosis, herbis, &c. nec glacies, nix, nisi sint in aquam resolutae, sunt materia Baptismi.

Quaeres 5. *Quaenam sit materia proxima Baptismi?*

Resp. Est exterior corporis *ablutio*, per aquam immediate supra corpus baptizandi fluentem: nam talis ablutio est materiae remotae ad subjectum applicatio.

Hinc, 1. Debet esse motus aquae succesivus. 2. Non sufficit ut vestes aut capillos attingat, sed necesse est ut perfundat corpus. 3. Necesse est ut abluatur una ex praecipuis partibus corporis, maxime vero caput, in quo omnes sensus vigent. Inde sequitur Baptismus, in quo abluatur manus vel pes infantis, esse dubium, quia licet dicatur ablutus *secundum quid*, non tamen dicitur ablutus *simpliciter et absolute*: et ideo Ritualia docent illum Baptismus esse sub conditione repetendum.

Quaeres 6. *Quot modis fieri potest ablutio, ut sit validum Sacramentum?*

Resp. Triplici, 1. *Per immersionem*, ut hactenus apud Graecos, apud Latinos vero usque ad XII. saeculum. 2. *Per infusionem*, ut hodie apud Latinos. 3. *Per aspersionem*, qua creditur usum fuisse S. Petrum, quando in uno die 3000. hominum baptizavit. Ratio est, quia nullum ex his modis Christus determinavit; ergo per quaecumque satisficit praecepto Christi, *baptizantes eos, &c. . . . Dixi, Ut validum sit*

sacramentum; quia, ut licitum sit, quilibet tenetur ritum servare praescriptum in Ecclesia, cui adscriptus est, nimirum immersionem apud Graecos, et infusionem apud Latinos.

Quaeres 7. *Quaenam sit forma Baptismi?*

Resp. Apud Latinos, haec est: *Ego te baptizo in nomine Patris, &c.* Apud Graecos vero *Baptizatur* (supple, a me) *servus, vel serva Dei N. in nomine Patris, &c.* Ita fert Euchologium, quo Graeci a mille annis et amplius utuntur. Unde non differt, quoad sensum, a forma Latinorum.

Quaeres 8. *Quaenam voces Baptismi in forma necessario sint pronuntiandae, ut valeat Sacramentum?*

Resp. 1. Pronuntiari debent voces, *te baptizo*, quibus exprimuntur actio ministri, et persona baptizanda, ut definiunt Alexand. III. *cap. si quis, extrav. de Bapt. Alexand. VIII.* qui hanc. prop. *damaavit: Valuit aliquando Baptismus sub hac forma collatus, In nomine Patris, &c. praetermissis istis, Ego te baptizo. . . .* quoad pronomen, *ego*, sufficienter exprimitur in verbo *baptizo*.

2. Pronuntiari debet *verbum, in nomine*, quo unitas naturae exprimitur, quia ita determinavit Christus; unde qui diceret, *in nominibus*, tolleretur sensum formae a Christo determinatae.

3. Pronuntiari debent hae *voces: In nomini Patris, et Filii, et Spiritus Sancti*; quibus exprimitur distincte invocatio trium SS. Trinitatis personarum: tum quia Christus eas designavit: tum quia SS. PP. semper rejecerunt Baptisma ab haereticis collatum absque hac expressa et distincta invocatione.

Objicies. Ex actibus Apost. c. 2. 8. et 19. Apostoli baptizarunt *in nomine Jesu Christi*: Ergo.

Resp. Dist. ant. Baptizarunt in nomine Jesu, id est, Baptismate a Jesu instituto, *conc.* id est, invocato solo nomine Jesu, *nego.* Nam Act. 29. cum aliqui Ephesii di-

xissent Paulo: *Neque si Spiritus Sanctus est, audivimus*, respondit Paulus: *In quo ergo baptizati estis?* quibus verbis significatur, etiam Pauli tempore, in Baptismi forma, Spiritus Sancti nomen invocatum fuisse.

Instabis. Actor. 8. dicitur, *Baptizati tantum erant in nomine Domini Jesu;* ergo.

Resp. Nego conseq. Nam vox *tantum*, excludit equidem receptionem confirmationis, sed non invocationem aliarum personarum.

§ II. De necessitate Baptismi.

Quaeres 1. *Quotuplex distinguatur necessarium ad salutem?*

Resp. Duplex, nempe, *necessarium necessitate praeccepti*, quod sine peccato non potest omitti culpabiliter, et *necessarium necessitate medii*, estque illud sine quo salus obtineri non potest, sive culpabiliter, sive inculpabiliter quis eo privetur. Quod si non possit suppleri per aliud aequivalens, dicitur *necessarium necessitate absoluta*, talis est, fides, spes, charitas, gratia habitualis, &c. Si vero possit suppleri per aliud, dicitur, *necessarium necessitate medii hypothetica*, talis est Baptismus, qui potest suppleri per Baptismum sanguinis, vel flaminis.

Quaeres 2. *Utrum Baptismus sit necessarius necessitate medii ad salutem?*

Resp. Extra casum martyrii, omnibus, tam infantibus, quam adultis est necessarius, necessitate medii in re, vel in voto: Joann. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu Sancto, non potest introire in regnum Dei.* Quod oraculum est generale: *Nullum excipit*, inquit D. Ambros. lib. 2. de Abraham, cap. 11. *non infantem, non aliqua necessitate praeventum.* Hinc Conc. Trid. definit: *Si quis dixerit Baptismum liberum esse, hoc est, non necessarium ad salutem, anathema sit.*

Objicit Calvinus. Filii fidelium, ex Apost. 1. Cor. 7. *Sancti sunt.* Ergo.

Resp. Dist. ant. Sunt sancti dispositive, conc. formaliter, nego. Dicuntur ergo sancti, quia destinantur ad sanctitatem per Baptismum suscipiendam.

Quaeres 3. *Utrum Baptismus flaminis suppleat vices Baptismi aquae?*

Resp. Supplet ex opere operantis, seu elicientis actum perfectae charitatis cum explicito Sacramenti voto. Id constat ex perpetua Ecclesiae doctrina, qua innixi PP. Tridentini docent, sess. 6. cap. 4. *Post Evangelium promulgatum, nunquam fieri translationem a statu veteris Adae ad statum gratiae, sine lavacro regenerationis, aut ejus voto.* Quod votum debet esse explicitum, alias Concilio fuisset inutile illud distincte appellare, cum votum implicitum semper includatur in contritione perfecta.

Quaeres 4. *An martyrium suppleat vices Baptismi?*

Resp. Supplet, ut expresse tradit Div. August. lib. 13. de Civit. Dei, cap. 7. *Quicumque, inquit, etiam non praeccepto regenerationis lavacro, pro Christi confessione moriuntur, tantum eis valet ad dimittenda peccata, quantum si abluerentur sacro fonte baptismatis.* *Qui enim dixit: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, &c. alia sententia istos fecit exceptos, ubi non minus generaliter dixit: Qui me confessus fuerit &c. Et alio loco: Qui perdidit animam suam propter me, inveniet eam. . . .* Porro martyrium supplet vices Baptismi *ex opere operato*, nam sic infantibus prodest; ergo et adultis, nulla enim est disparitas, unde Div. Thom. in 4. dist. 4. art. 3. ad 1. de martyrio generatim dicit: *Non habet liberationem a culpa et poena, tantum ex opere operante, sed hoc habet ex imitatione passionis Christi.*

§ III. De ministro et subjecto Baptismi.

Quaeres 1. Quotuplex distingui possit minister Baptismi?

Resp. Triplex, nempe, *ordinarius*, qui Baptismum ex officio administrat. *Extraordinarius*, qui Baptismum ex delegatione ministri ordinarii administrat. Et *minister necessitatis*, qui Baptismum confert constituto in periculo vitae.

Quaeres 2. Quanam sit minister Baptismi?

Resp. 1. Minister *ordinarius*, est Episcopus, et dependenter ab Episcopo Sacerdos, quibus, in personis Apostolorum et Discipulorum, Christus dixit, Matth. 28. *Euntes, docete omnes gentes, baptizantes eos, &c.* . . . 2. Minister *extraordinarius*, est Diaconus, de licentia Episcopi aut Presbyteri, ut refertur cap. *Constat*, dist. 4. de consec. *Constat Baptisma solis Sacerdotibus esse tractandum, ejusque mysterium, nec ipsis Diaconis explere est licitum, absque Episcopo, vel Presbytero*, (id est, absque licentia Episcopi, vel Presbyteri, ait glossa) *nisi his procul absentibus, ultima languoris necessitas cogat. . . .* Minister *necessitatis*, est quilibet homo, sive vir, sive mulier, sive baptizatus, sive non. Ratio est, voluntas Christi nobis ex traditione et praxi Ecclesiae manifestata, ad quam attendens Conc. Florent. definit: *In casu autem necessitatis, non solum Sacerdos, vel Diaconus, sed etiam Laicus vel mulier, imo etiam paganus et haereticus baptizare potest, dummodo formam servet Ecclesiae, et facere intendat quod facit Ecclesia.*

Quaeres 3. *Utrum infantes, et perpetuo amentes possint baptizari?*

Resp. Possunt valide et licite: ut constat ex perpetua Ecclesiae praxi et traditione: *Ecclesia traditionem ab Apostolis suscepit, etiam parvulis dare Bapti-*

smum, ait Origen. tom. 2. p. 35. et Div. August. l. 1. de Gen. ad litteram, c. 23. dicit: *Consuetudo matris Ecclesiae in baptizandis parvulis nequaquam spernenda est, neque ullo modo superflua deputanda, nec omnino credenda, nisi apostolica esset traditio.* Hanc veterem Ecclesiae doctrinam confirmat Conc. Trid. sess. 8. cap. 13 quo Anabaptistas anathemate percussit.

Objicies. Nemo potest baptizari, nisi prius instruat: *Euntes, docete omnes gentes, baptizantes eos, &c.* Atqui infantes non possunt instrui; ergo.

Resp. Dist. maj. Nemo adultus, conc. nemo infans, nego. Nam mandatum Christi, quoad doctrinam, spectat solos adultos, sed quoad necessitatem Baptismi, spectat omnes, ut constat ex traditione.

Inst. Nemo potest baptizari, nisi credat, Marci ult. *Qui crediderit et baptizatus fuerit, salvus erit.* Atqui infantes non sunt capaces fidei; ergo. &c.

Resp. Nego maj. Nam infantes baptizantur in sola fide Ecclesiae, ut definivit Conc. Trid. textus ergo est intelligendus de adultis.

Quaeres 4. *Utrum liceat filios infidelium baptizare invitis parentibus?*

Resp. 1. Filii haereticorum licite possunt invitis parentibus baptizari. Quia cum ratione Baptismi sint subditi Ecclesiae, possunt cogi ab Ecclesia, ut infantes suos baptizari curent; ergo eis possunt eripi, ut baptizentur.

Resp. 2. Filii mancipiorum non baptizatorum, possunt ac debent invitis parentibus baptizari, quia ratione servitutis parentum, pertinent ad dominos, quorum sunt possessio; ergo.

Resp. 3. Filii infidelium non baptizatorum, sive principibus infidelibus, sive fidelibus civiliter tantum subditorum, non possunt licite, *utroque parente invito*, baptizari, *nisi jamjam sint in evidenti periculo mortis.* Quia vel illi infantes subtraherentur parentibus, vel non;

si primum, violaretur jus naturale quod habent parentes in filios: si secundum, exponeretur Sacramentum periculo profanationis; atqui neutrum est licitum, cum non sint facienda mala ut eveniant bona; ergo.

Dixi 1. *Utroque parente invito*, quia si alteruter parens consentiat, potest infans, altero renitente, baptizari, nam voluntas justa unius parentis in favorem prolis, praeferenda est injustae alterius voluntati in prolis praerudicium.

Dixi 2. *Nisi infans jamjam esset in evidenti periculo mortis*, quia tunc nec eriperetur parentibus, nec Baptismus profanationi exponeretur.

§ IV. De effectibus et caeremoniis Baptismi.

Quaeres 1. *Quot sint effectus Baptismi?*

Resp. Sublato obice, sunt tres, nimirum:

Primus, est gratia sanctificans, quae hominem interiorius regenerat, ac delicta quaecumque, tum originale, tum actualia totaliter remittit, et quoad culpam, et quoad poenam, cum nihil damnationis sit iis qui sunt in Christo Jesu regenerati.

Secundus, est gratia sacramentalis, quae definitur: *Gratia habitualis regenerativa, annexum habens jus ad gratias actuales necessarias ad conservandam vitam spiritualem per Baptismum acceptam, et ad digne suscipienda alia Sacramenta*, quorum est janua.

Tertius est character, ut supra probavimus.

Quaeres 2. *Quaenam sint dispositiones necessariae ad recipiendos effectus Baptismi?*

Resp. Ad recipiendum characterem sufficit voluntas recipiendi Baptismi; sed ad gratiam recipiendam requiruntur ex Conc. Trid. sess. 6. cap. 6. fides, timor, spes, amor initialis, odium ac detestatio peccati, tandem propositum inchoandi novam vitam, et servandi divina mandata.

Quaeres 3. *Utrum caeremoniae Baptismi, quae, cogente necessitate, fuerant omissae, sint postea supplendae?*

Resp. affirm. Id enim praescribunt omnes libri Rituales.

Objicies. Exorcismi sunt inutiles post Baptismum, quo fugatus est daemon; ergo frustra supplentur.

Resp. Nego. ant. Nam exorcismi non tantum adhibentur ad fugandos daemones, sed etiam ad eorum vires reprimendas, quare D. Thom. 3. p. q. 71. art. 3. ad 3. dicit: *Nec frustra supplentur post Baptismum: quia sicut impeditur effectus Baptismi antequam percipiatur, ita potest impedire postquam fuerit perceptus.*

Quaeres 4. *Quaenam sint obligationes patrinorum?*

Resp. Sunt quinque, namque debent, 1. Baptizandum Parocho praesentare. 2. Pro eo respondere, si nequeat. 3. Illum tenere dum baptizatur. 4. Illum de manu baptizantis suscipere. 5. Illum debite in rebus fidei, et doctrina christiana instruere, si parentes id praestare non possunt. Unde ab officio Patrini excluduntur amentes, non baptizati, haeretici, publice excommunicati et infames, quia non sunt capaces instruendi baptizandos in doctrina christiana.

Quaeres 5. *Quinam, ratione status, excluduntur ab officio patrini?*

Resp. Excluduntur. 1. Religiosi et sanctimoniales. 2. Pater et mater infantis, quia contraherent inter se cognationem spiritualem, quae impediret usum Matrimonii.

DISSERTATIO III.

De Confirmatione.

Nota. **A**gemus 1. de natura, materia, et forma Confirmationis. 2. De ejus ministro, subjecto, et necessitate. 3. De ejus effectibus et caeremoniis.

§ I. De natura, ac materia et forma Confirmationis.

Quaeres 1. Quid sit Confirmatio?

Resp. Definitur: Sacramentum a Christo institutum, quo baptizatus per unctionem Chrismatis in fronte per modum Crucis factam, sub praescripta verborum forma, corroboratur ad fidem firmiter tenendam, et intrepide profitendam.

Quaeres 2. Utrum Confirmatio sit verum ac proprie dictum novae legis Sacramentum?

Resp. affirm. Nam habet omnia requisita ad verum Sacramentum, ut colligitur ex Act. Apost. cap. 8. est enim, 1. signum sensibile, *Tunc imponebant manus super illos.* 2. Habet vim producendi gratiam: *Et accipiebant Spiritum Sanctum.* 3. Est a Christo instituta, cum solius Christi sit instituire signum collativum gratiae. 4. Est permanentiter instituta, ut demonstrat Ecclesiae usus ab Apostolis ad nos usque non interruptus, et testantur omnes Patres cum S. Clem. Epist. 4. *Omniibus festinandum est sine mora renasci, et deum consignari ab Episcopo... ut a S. Petro accepimus, et caeteri SS. Apostoli, praecipiente Domino, docuerunt.* Unde merito Conc. Trid. sess. 7. can. 1. de Confirm. definit Confirmationem esse verum et proprium Sacramentum.

Quaeres 3. Quo tempore Christus instituerit Confirmationem?

Resp. Cum id neque ex Scriptura, neque ex traditione possit colligi, incertum est; probabilior tamen est sententia eorum, qui docent Christum instituisse Confirmationem intra illud spatium temporis quod fluxit a Resurrectione usque ad Ascensionem.

Quaeres 4. Quanam sit materia remota Confirmationis.

Resp. Est Chrisma, confectum ex oleo et balsamo,

benedictum ab Episcopo, ut expresse declaravit Conc. Flor. in decreto: *Secundum Sacramentum est Confirmatio, cujus materia est Chrisma confectum ex oleo, quod nitorem significat conscientiae; et balsamo, quod odorem significat bonae famae, per Episcopum benedicto.* Id confirmat praxis Ecclesiae non interrupta.

Quaeres 5. Quanam sit materia essentialis et adaequata Confirmationis?

Resp. Est ea impositio manus, qua Episcopus ungit per modum Crucis frontem confirmandi. Ita docent Patres: *Illam unctionem, inquit V. Beda, quae per manus impositionem fit ab Episcopo, vulgo Confirmatio dicitur, Rabanus Maurus, lib. 1. de institut. Cler. cap. 28. refert ex S. Sylvestro, ad solum Episcopum pertinere, ut baptizatum per manus impositionem cum ipso Chrismate consignet.* Unde sic concludit Bellarm. lib. 2. de Confir. cap. 2. *Ipsa unctio et signatio, cum manu fiat, manus impositio recte dicitur; qui enim inungit, manus imponit, et idcirco utrumque significatur, etiamsi alterum tantum exprimi videatur, ut addit cap. 9. Praeterea, Graeci habent verum Confirmationis Sacramentum: atqui tamen apud illos nulla fit manus impositio distincta ab unctione Chrismatis, ut constat ex Conc. Constantinop. I. can. 7. et fatetur Goarius; ergo, &c.*

Obicies. Apostoli per solam manus impositionem confirmasse referuntur. Act. 8. Ergo, &c.

Resp. Nego ant. Nam in Scripturis, unctio est manus impositio, quod probat Bellarm. ex Marci 7. ubi, *Cum postulassent quidam, ut Dominus imponeret manus surdo et muto, ille id fecit: nam, misit digitos suos in auriculas ejus, et expuens tetigit linguam ejus, ait Textus.*

Inst. Eugenius IV. in decreto, post laudatum Textum Act. 8. ait; *Loco autem illius manus impositionis, datur in Ecclesia Confirmatio.* Ergo unctio, qua

datur nunc Confirmatio, distinguitur a manus impositione, qua dabatur ab Apostolis.

Resp. Nego conseq. Nam, *Sensus non est*, inquit Bellarm. *Chrisma esse loco impositionis manuum, quasi Apostoli non usi fuerint Chrismate, et nos non utamur manus impositione: sed sensus est, id ipsum quod Apostoli faciebant, cum dicebantur manus imponere, facere nunc Episcopos, cum dicuntur confirmare aut chrismare: distinguitur enim in his locis, non ritus a ritu, sed modus loquendi a modo loquendi, &c.*

Quaeres 6. *Quaenam sit forma essentialis et adaequata Confirmationis?*

Resp. Forma, apud Latinos, est: *Signo te signo Crucis, et confirmo te Chrismate salutis, in nomine Patris, &c.* Et apud Grecos, haec est: *Signaculum doni Spiritus Sancti, in nomine Patris, &c.* Constat ex omnibus Ritualibus Latinorum, et Euchologiis Graecorum, et ex usu perpetuo utriusque Ecclesiae.

Objicies. Forma Confirmationis debet esse deprecatoria; nam, *Orabant pro ipsis ut acciperent Spiritum Sanctum:* Atqui haec verba: *Signo te, confirmo te,* non sunt deprecatoria, sed absoluta: ergo.

Resp. Dist. maj. Debet esse deprecatoria virtualiter et quoad sensum, *conc.* quoad pronuntiationem et grammaticaliter, *nego.* Porro verba formae, licet indicative pronuntientur, tacitam includunt orationem, qua minister divinam opem invocatur, ut effectum sacramentalem producat.

Inst. Ex his verbis, Jac. 5. *Et orent super eum, ungentes, &c.* recte infertur formam Extremae unctionis debere pronuntiarum deprecative; ergo ex his verbis: *Oraverunt pro ipsis, ut acciperent, &c.* idem inferri debet.

Resp. Nego conseq. Disparitas petitur ex Traditione Apostolica relicta in perpetua praxi Ecclesiae.

§ II. De ministro, subjecto, et necessitate Confirmationis.

Quaeres 1. *Quaenam sit minister ordinarius Confirmationis?*

Resp. De fide est, solum esse Episcopum, ut constat, tum ex Scriptura, Act. 8. ubi legitur Petrum et Joannem Apostolos, missos fuisse Samariam, ut eis, qui a Philippo baptizati fuerant, manus imponerent, et darent Spiritum Sanctum: tum ex Tradit. cujus testes sunt Patres, dicentes cum Div. Chrysostom. hom. 18. in cap. 8. Act. *Virtutem quidem acceperant Diaconi faciendi signa, non autem dandi aliis Spiritum Sanctum; inter hoc erat in eis singulare, unde et praecipuos, id est, Episcopos, et non alios videmus hoc facere.* Ita enim definitur Concilia Flor. in decreto, et Trid. sess. 7. can. 3.

Objicies. Ananias, qui non erat Episcopus, imposuit manus Paulo, dicens: *Saule Frater, Dominus misit me Jesus. . . ut videas, et implearis Spiritu Sancto; ergo, &c.*

Resp. Dist. ant. Imposuit manus ad visum ei restituendum, *conc.* ad eum confirmandum, *nego.* Unde Paulus non per Confirmationem impletus est Spiritu Sancto, sed per Baptismum, ut patet ex contextu, et *confestim ceciderunt ab oculis ejus tanquam squamae, et visum recepit; et surgens baptizatus est.*

Quaeres 2. *Quis possit esse minister extraordinarius Confirmationis?*

Resp. Simplex Presbyter per dispensationem pontificiam; sed debet uti Chrismate per Episcopum benedicto, prout statuit Concilium Florent. in decreto; nam 1. id concessit Gregor. Magnus Presbyteris Calaritanis, ut refertur cap. *Pervenit*, dist. 91. *Ubi desunt Episcopi*, inquit, *ut Presbyteri etiam in frontibus baptizato Chrismatem ungere debeant, conceditur. 2. In*

Ecclesia Graeca, a mille annis et amplius, simplices Presbyteri Confirmationem conferunt, quam praxim non reprobant Ecclesia Latina, quae Graecos in suam communionem admisit in Conciliis Lugdun. II. et Flor. nec tamen Confirmationem, ab eorum Presbyteris collatam, rejecit ut invalidam; ergo, &c.

Objicies. Potestas confirmandi, est potestas Ordinis, non Jurisdictionis: atqui potestas Ordinis non potest dari per delegationem; ergo, &c.

Resp. Dist. maj. Potestas confirmandi, ordinaria et perfecta, conc. extraordinaria et imperfecta, nego. Sola autem potestas extraordinaria potest dari Presbytero, qui ratione sui Ordinis inchoatam habet et incompletam potestatem, quia capax fit ut ad Confirmationem conferendam possit delegari per dispensationem pontificiam, per quam potestas illa perficitur ac completur, ut valida sit Confirmatio, alias invalida futura.

Quaeres 3. *Quodnam sit subjectum Confirmationis?*

Resp. Est omnis, et solus homo baptizatus: omnis quidem, ut constat ex praxi primitivae Ecclesiae, quae infantibus una cum Baptismo Confirmationem et Eucharistiam ministrabat, quam praxim nunc etiam observat Ecclesia Graeca. Solus etiam, quia Baptismus est janua caeterorum Sacramentorum.

Quaeres 4. *Quaenam dispositiones requirantur in confirmando?*

Resp. Ut validum sit Sacramentum, sufficit voluntas illud recipiendi: ut cum fructu recipiatur, requiritur status gratiae ad Sacramenti vivorum receptionem necessariae.

Quaeres 5. *Utrum confirmatio sit necessaria ad salutem?*

Resp. Non est necessaria necessitate medii, quia sine ea homo potest salvari per Baptismum et Poenitentiam; sed est necessaria necessitati praecepti divi-

ni et ecclesiastici; nam Christus praecepit Apostolis, ut Confirmationem reciperent; *Praecepit eis ab Hierosolymis ne discederent, sed expectarent promissionem Patris;* atqui caeteri omnes, tum viri, tum mulieres huic praecepto paruerunt, dicente Scriptura ibidem: *Hi omnes erant perseverantes unanimiter in oratione cum mulieribus, et Maria Mater Jesu, et fratribus ejus.* Ergo omnes sibi praeceptum esse impositum intellexerunt. Hinc Conc. Senonense definit: *Confirmationem omnes Christiani, tam viri quam mulieres, usum rationis habentes, obligantur suscipere, aut saltem non contemnere. Contemnere autem dicitur, quando Episcopus est praesens paratus dare, et persona hoc sciens negligit.*

§ III. De effectibus, et caeremoniis Confirmationis.

Quaeres 1. *Quot sint effectus Confirmationis?*

Resp. Sunt tres. *Primus*, est gratia sanctificans secunda. *Secundus*, est gratia sacramentalis, quae definitur, gratiae habitualis roborativa, annexum jus habens ad gratias actuales necessarias, ut *Christianus audacter Christi nomen confiteatur*, ait Flor. in decreto. *Tertius*, est character, quo baptizatus adscribitur militiae Christi.

Quaeres 2. *Quaenam sint Confirmationis caeremoniae?*

Resp. Sunt sex, nempe, 1. Adhibitio patrini; qui sit baptizatus et confirmatus. 2. Mutatio nominis si sit turpe vel ridiculum. 3. Est manus impositio, qua Episcopus super confirmandos divinam implorat protectionem. 4. Est levis inflictio alapae in maxilla confirmati. 5. Est pax quae datur confirmato. 6. Demum, est circumligatio frontis confirmati fasciola linea per triduum, ut significetur gratiam acceptam conservandam esse diligenter: excipit Synodus Melodunensis, *nisi frontes, praesente Episcopo, eodem panno vel bombyce abstergendae curentur.*